

คันสนีย์ ภูบุญเต็ม. 2545. การศึกษาสภาพการณ์และปัญหาในการดำเนินงาน ด้าน
 สิ่งแวดล้อมศึกษาในโรงเรียนต้นแบบปฏิรูปการเรียนรู้สิ่งแวดล้อมศึกษา สังกัด
 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร
 มหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
 [ISBN 974-367-258-3]

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : รศ.ดร. มงคล ดอนขวา,
 รศ.ดร. อุบลพงษ์ วัฒนเสรี

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการณ์และปัญหาในการดำเนินงาน ด้าน
 สิ่งแวดล้อมศึกษาในโรงเรียนต้นแบบปฏิรูปการเรียนรู้สิ่งแวดล้อมศึกษาและเปรียบเทียบสภาพ
 การณ์และปัญหาในการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมศึกษาในโรงเรียนต้นแบบปฏิรูปการเรียนรู้
 สิ่งแวดล้อมศึกษาโดยจำแนกตามขนาดโรงเรียน กลุ่มเป้าหมายประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน
 จำนวน 3 คน และข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษาที่เป็นโรงเรียนต้นแบบสิ่งแวดล้อมศึกษา
 ในโรงเรียน จำนวน 84 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 87 คน เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
 เป็นแบบสอบถามโดยหาค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นได้เท่ากับ .9887 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล
 ด้วยตนเองแล้วนำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS for
 windows เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับ
 สภาพการณ์ในการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมศึกษาใช้วิธีการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ แล้ว
 เปรียบเทียบโดยใช้สถิติวิเคราะห์ ไคสแควร์ (Chi Square) และเปรียบเทียบรายคู่โดยวิธีการ
 ทดสอบค่าเฉลี่ยแบบนอนพาราเมตริก โดยใช้ Mann – Witney U test ตอนที่ 2 เป็นข้อมูล
 เกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินงานสิ่งแวดล้อมศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบน
 มาตรฐานและเปรียบเทียบสภาพการณ์การดำเนินงานสิ่งแวดล้อมศึกษาโดยจำแนกเป็นรายด้าน
 โดยใช้สถิติวิเคราะห์ ANOVA

ผลการวิจัยพบว่า

สภาพการณ์ในการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมศึกษาในโรงเรียนปฏิรูปการเรียนรู้
 สิ่งแวดล้อมศึกษา ด้านที่ดำเนินงานมากที่สุด คือ ด้านการบริหารจัดการ (ร้อยละ 94.25 ของ
 กลุ่มเป้าหมายทั้งหมด) ด้านที่ดำเนินงานรองลงมา คือ ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้
 (ร้อยละ 92.0 ของกลุ่มเป้าหมายทั้งหมด) และด้านที่ดำเนินงานเป็นอันดับสุดท้าย คือ ด้านการ
 จัดการเรียนรู้ และด้านการประสานสัมพันธ์กับชุมชน (ร้อยละ 83.9 ของกลุ่มเป้าหมาย ทั้งหมด)
 ซึ่งปัญหาในการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมศึกษาของโรงเรียนต้นแบบปฏิรูปการเรียนรู้ สิ่ง
 แวดล้อมศึกษา ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการจัด กิจกรรม

ส่งเสริมการเรียนรู้ และด้านการประสานสัมพันธ์กับชุมชนมีปัญหาระดับ “ปานกลาง” โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.14$) ด้านที่มี ค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ ด้านการบริหารจัดการ และด้านการประสานสัมพันธ์กับชุมชน ($\bar{X} = 3.11$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.01$) โดยการเปรียบเทียบสภาพการณ์ในการดำเนินงานของโรงเรียนต้นแบบปฏิรูปการเรียนรู้สิ่งแวดล้อมศึกษาตามขนาดของโรงเรียนซึ่งประกอบด้วย โรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็ก พบว่า มีสภาพการณ์ในการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมศึกษาของโรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็ก ที่ไม่แตกต่างกันจำนวน 1 ด้าน คือ ด้านการจัดการเรียนรู้และมีสภาพการณ์ในการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมศึกษาของโรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็กที่แตกต่างกันโดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้และด้านการประสานสัมพันธ์กับชุมชน และการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมศึกษาของโรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดเล็ก มีปัญหาไม่แตกต่างกัน โดยด้านที่มี ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริม การเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.14$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ ด้านการประสานสัมพันธ์กับชุมชน และด้านการบริหารจัดการ ($\bar{X} = 3.11$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการจัดการกิจกรรม การเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.01$)